

Çimentolu total diz artroplastisi sonrasında femoral parçanın tamamen yerinden çıkması

Total dislodgement of the femoral component following cemented total knee arthroplasty: a case report

Şükrü ARAÇ, Vasfi KARA TOSUN

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı

Total diz artroplastisinde gevşemenin en ciddi şekli olan parçaların yerinden çıkışması bildiğimiz kadariyla daha önce hiçbir olguda bildirilmemiştir. Çimentolu total diz artroplastisi uygulanmış 84 yaşındaki bir kadın hasta ağrı ve sağ dizinde boşalma hissi yakınmalarıyla başvurdu. Fizik bakıda diz hareketleri sırasında "klunk" alındı; ancak, diz grafileri medial femoral kondilde fragman ayrılması dışında normaldi. İleri inceleme olarak, floraskopik kontrol altında dize varus ve valgus stres testleri uygulandığında femoral parçanın yerinden çıktıgı saptandı. Yerinden çıkma yalnızca stres grafilerinde izlenebiliyordu. Hastaya revizyon çimentolu total diz artroplastisi uygulandı. Cerrahi sonrasında üç yıllık izlemde hastanın şikayetlerinin kalmadığı gözlandı. Bu olgu, gevşemeden şüphelenilen durumlarda, özellikle standart radyografiler normalse stres radyografilerinin önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar sözcükler: Artroplasti, replasman, diz/radyografi; çimentolama; diz protezi; ameliyat sonrası komplikasyon; protez başarısızlığı/radyografi; yeniden ameliyat.

Total dislodgement of the components, which is the most severe form of loosening, has hitherto been unreported following total knee arthroplasty. An eighty-four-year-old woman presented with complaints of pain and sensation of insecurity of her right knee after cemented total knee arthroplasty. On physical examination, a clunk was elicited during movements of the knee; however, radiographs appeared normal except for a separated fragment of the medial femoral condyle. Further examination with varus and valgus stress tests under fluoroscopic control showed dislodgement of the femoral component, which was only apparent on stress radiographs. She underwent revision cemented total knee arthroplasty and her complaints disappeared completely within a follow-up period of three years. This case illustrates the need for stress radiographs when standard radiographs are normal in the face of a high suspicion of loosening.

Key words: Arthroplasty, replacement, knee/radiography; cementation; knee prosthesis; postoperative complications; prosthesis failure/radiography; reoperation.

Total diz artroplastisinde başlıca revizyon nedeni femoral ve tibial parçaların gevşemesidir.^[1] Gevşemenin en ciddi türü olan femoral veya tibial parçaların yerinden çıkışması, bilgilerimize göre daha önce olgu sunumu olarak literatürde yer almamıştır.

Bu yazında, çimentolu total diz artroplastisinden sonra, varus valgus stres grafileri ile femoral parçanın yerinden çıktıgı saptanan bir olgu sunuldu.

Olgu sunumu

Seksen dört yaşında kadın hasta, sağ dizde ağrı, boşalma, güvensizlik hissi ve yürüme zorluğu yakınmalarıyla kliniğimize başvurdu. Dokuz yıl önce osteoartrit nedeniyle başka bir merkezde sağ dize çimentolu total diz artroplastisi uygulanmış; ancak, iki yıl sonra enfeksiyon nedeniyle revizyon yapılmış. Sonraki dönemde, başlangıçta yakınması olmayan hastanın özellikle son bir yıl içinde sağ dizinde ağrı

yakınması, boşalma ve güvensizlik hissi giderek artış göstermiş.

Fizik bakıda diz hareketleri sırasında “clunk” hissedildi. Ancak, radyograflerde tibial parçanın varusta yerleştirilmesi ve medial femoral kondilde hafif kemik avulşiyonu dışında patoloji saptanmadı (Şekil 1a). Sonraki aşamada, diz stabilitesinin değerlendirilebilmesi amacıyla dize varus valgus stres grafileri floroskopi altında çekildi (Şekil 1b). Ancak, ön-arka grafide (Şekil

1a) yerinde olduğu izlenen femoral parçanın, varus ve valgus stres testlerinde yerinden çıktıgı ve femurla ilişkisiz olarak yer değiştirdiği gözlandı (Şekil 1c). Ön-arka grafilerde yerindeyemiş gibi duran femoral parçanın kemikten tamamen serbest olduğu ve tibial parça ve polietileninden bağımsız olarak farklı şekillerde yerinden çıkıp yer değiştirdiği saptandı.

Hastaya tam kısıtlayıcı tipte revizyon çimentolu total diz artroplastisi uygulandı (Şekil 1d). Cerrahi

Şekil 1. (a) Ön-arka diz grafisinde femoral parça yerindeyemiş gibi görünüyor.
 (b, c) Valgus stres grafisinde femoral parça yerinden çıkışmış görünüyor.
 (d) Hastanın revizyon uygulandıktan 12 ay sonraki grafisi.

sonrasında üç yıllık izlemde hastadaki sağ diz ağrısı, boşalma ve güvensizlik hissinin ortadan kalkmış olduğu gözlandı.

Tartışma

Total diz artroplastisinde femoral, tibial ve patellar parçaların gevşemesi başlıca revizyon nedenidir.^[1] Total kalça artroplastisinde asetabüler ve femoral parçaların yerinden çıktığını bildiren yayınlar vardır.^[2,3] Ancak, bildiğimiz kadariyla, total diz artroplastisi uygulanmış olgularda femoral veya tibial parçaların yerinden çıktığını bildiren bir olgu örneği yoktur. Olgumuzda, total diz artroplastisinden sonra,

özellikle standart radyografiler normal olsa bile femoral ve tibial parçaların stabilitesinden ve gevşemeneden şüphelenildiğinde stres radyografileri çekirmenin yararlı olacağı görüldü.

Kaynaklar

1. Knutson K, Lewold S, Robertsson O, Lidgren L. The Swedish knee arthroplasty register. A nation-wide study of 30,003 knees 1976-1992. *Acta Orthop Scand* 1994;65:375-86.
2. Laughlin RT, Smith KL, Adair DM. Displacement of an uncemented acetabular component after dislocation of a total hip prosthesis. A case report. *J Arthroplasty* 1992;7:303-7.
3. Norrman PO. Dislodgement of the femoral component of a cemented hip. A case report. *Acta Orthop Scand* 1993;64:598.